
Elinympäristölautakunnan lupajaosto, § 5,05.02.2025
Elinympäristölautakunnan lupajaosto, § 95, 17.12.2025

§ 95

Äkönmaan ampumarata tarkennettu kehotus ja toiminnanharjoittajan kuuleminen

HMKDno-2022-224

Elinympäristölautakunnan lupajaosto, 05.02.2025, § 5

Valmistelijat / lisätiedot:

Janika Kanto, ympäristötarkastaja, janika.kanto@hameenkyro.fi

Liitteet

1 Kehotus_Äkönmaa_5.2.2025.pdf

Äkönmaan ampumaradalle on vuonna 2016 myönnetty ympäristölupa. Vuonna 2019 on ympäristölautakunnan päätöksellä lupaehtoja tarkennettu ja hyväksytty radalla toteutettava hulevesisuunnitelma. Ympäristötarkastaja on lisäksi antanut lausunnon ulkopuolisten hulevesien ohjauksesta 24.5.2024.

Elinympäristölautakunnan lupajaosto on tehnyt 23.5.2023 § 39 päätöksen, että toiminta tulee saattaa lupaehtojen mukaiseksi 30.9.2024 mennessä ja haulikkoammunta on keskeytetty, kunnes ympäristöluvan vaatimukset täyttyvät.

Alueella on pidetty tarkastuksia muun muassa 6.11.2023, 18.12.2023, 10.9.2024 ja 30.9.2024. Lisäksi toiminnanharjoittajalle on lähetetty selvityspyyntöjä 18.10.2024, 20.11.2024 ja 13.1.2025.

Tarkastusten ja asiassa saatujen selvitysten perusteella ympäristöluvan ehtoja ei kaikilta osin ole noudatettu.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Kotiporo, ympäristötarkastaja

Elinympäristölautakunnan lupajaosto kehottaa Hämeenkyrön Koillinen Metsästysyhdistys ry:tä saattaamaan toiminnan Äkönmaan ampumaradalla lupaehtojen mukaiseksi liitteenä olevan kehotuksen mukaisesti.

Toiminnanharjoittajalle varataan ympäristönsuojelulain 185 §:n ja hallintolain 34 §:n mukaisesti tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Erityisesti pyydetään antamaan selitys siitä, mistä luparikkomus on aiheutunut ja mihin toimenpiteisiin on ryhdytty luvanvastaisen tilanteen korjaamiseksi.

Selitys tulee toimittaa valvontaviranomaiselle 28.2.2025 mennessä. Selityksen antamatta jättäminen ei estä asian käsittelyä.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki 175 §, 179 §, 185 §

Hallintolaki 34 §

Päätös

Ympäristötarkastaja teki muutosehdotuksen kehotukseen kohtaan numero 6.

Kehotukseen korjataan kohta 6 seuraavasti;

Maahan kertyneiden kiekonkappaleiden levinneisyys tulee selvittää 29.8.2025 mennessä. Mikäli maaperää täytyy kaivaa levinneisyyden selvittämiseksi, tulee siitä ottaa näytteet pilaantuneisuuden selvittämiseksi ja tehdä tarvittaessa ympäristönsuojelulain 136 §:n mukainen ilmoitus ELY-keskukselle. Kerätty jäte ja maaines tulee toimittaa vastaanottoaikaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä ja jätteen toimittamisesta tulee esittää kuitit Hämeenkyrön ympäristönsuojeluviranomaiselle 30.9.2025 mennessä.

Lupajaosto hyväksyi päätösehdotuksen sekä kehotus kohtaan numero 6 tehdyn korjauksen.

Eriävä mielipide

Pauliina Mansikkamäki jätti eriävän mielipiteensä sekä kehotekirjeen sisällöstä että sen lähettämisestä. Perusteena se, että kehotekirjeessä on puutteita, epätasällisyyksiä ja tulkinnallisuuksia sekä ristiriitaisuuksia viranomaisten muiden toimien kanssa.

Elinympäristölautakunnan lupajaosto, 17.12.2025, § 95

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Kotiporo, ympäristötarkastaja, heidi.kotiporo@sastamala.fi

Liitteet

- 1 Neuvontakirje 23.6.2025.pdf
- 2 16.4.2025 Juridicus vastine 5.2.2025 päivättyyn kehotukseen ja toiminnanharjoittajan kuulemiseen.pdf
- 3 AMPUMARATA_KARTOITUS_27_11_2025_1_2000.pdf
- 4 AMPUMARATA_KARTOITUS_27_11_2025_1_500_ORTOKUVALLA.pdf
- 5 AMPUMARATA_KARTOITUS_27_11_2025_1_500.pdf
- 6 Tarkastuskäynti 27.11.2025 tarkastuskertomus.pdf
- 7 Kehotus_Äkönmaa_5.2.2025 – lupajaostossa muutettu 6 §.pdf
- 8 Selvityspyyntö 13.1.2025.pdf
- 9 Tarkastuskertomus 10.9.2024 Äkönmaan ampumarata.pdf
- 10 Ympltk 18.6.2019 Kirjallinen lausuma.pdf

Toiminnalle myönnetty ympäristölupa

Hämeenkyrön Koillinen Metsästysyhdistys ry:lle (myöh. toiminnanharjoittaja) on myönnetty ympäristölupa ympäristölautakunnassa 16.3.2016 § 10.

Ympäristöluvan määräys numero 7 koskee melumittausta ja melumallinnusta: "Yhdistyksen tulee mittaattaa ampumaradan melutasot lähimmissä häiriintyvissä kohteissa meluntorjuntatoimien jälkeen sekä toteutettava toiminnan melumallinnus vuoden sisällä päätöksen lainvoimaisuudesta. Tulokset on toimitettava lupaviranomaiselle, joka erikseen hyväksyy toiminnan edellyttämästä meluseurannasta."

Ampumaradalle annetun ympäristöluvan määräys 13 koskee hulevesien järjestelyä ja siinä todetaan, että sade- ja sulamisvesien imeytyminen luotiaseratojen taustavalleihin tulee suojarakentein minimoida. Vallialueet tulee pitää mahdollisimman kuivana ulkopuolisista hulevesistä johtamisjärjestelyin.

Luvan selvennys 18.6.2019 § 35

Toiminnanharjoittaja toimitti Hämeenkyrön kunnan ympäristötarkastajalle 7.12.2018 lausuntopyynnön, jossa pyydettiin lausuntoa, että riittääkö melumallinnuksesta kevyempi versio. Lisäksi toiminnanharjoittaja pyysi ympäristölautakunnalta 7.12.2018 lausuntoa, jossa hyväksyttäisiin nykyisen hulevesisuunnitelman, ja sen mukaisien toimien hyväksyntää. Toimitettu hulevesisuunnitelma oli Markku Rothin (31.5.2018) suunnittelema. Suunnitelma koostui kahdesta osasta. Osa yksi oli ampumaradan yläpuolisten hulevesien valumisen rata-alueelle katkaiseminen pinta-avo-ojalla, jolle sade- ja sulamisvedet ohjataan radan ohi olemassa olevaan avo-ojaan. Tämän suunnitelman osalta toiminnanharjoittaja on tehnyt muutoksia suunnitelmiin, jotka on hyväksytty ympäristötarkastajan toimesta 24.5.2024, eikä muutoksia ulkopuolisten vesien ohjaukseen ole tarve tehdä. Suunnitelman toisessa osassa todetaan: "rata-alueen alimpaan kohtaan rakennetaan sorapesä 16–31 mm sepeleistä vesien imeyttämiseen ja hidastamiseen. Sorapesä tilavuus n. 20 m³. Sorapesästä purkuputki betonikaivoon halkaisijaltaan 800 mm, josta mahdollisuus näytteenottoon pintavesistä ja kertymistä. Ylivuotopurku maastoon."

Ympäristölautakunta antoi 18.6.2019 § 35 pyydetyt kirjallisen lausuman. Lausuma annettiin ympäristönsuojelulain (527/2014) 92 §:n perusteella. YSL 92 § eli luvan selventäminen: Lupaviranomainen voi toiminnanharjoittajan tai valvontaviranomaisen pyynnöstä saattaa ympäristöluvan tiedot ajan tasalle antamalla asiasta kirjallisen lausuman. Lausuma voidaan antaa, jos se on merkitykseltään selventävä eikä sillä muuteta luvan tosiasiallista sisältöä niin, että muutoksesta voisi aiheutua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa taikka muutosta kenenkään oikeuteen tai etuun.

Kirjallinen lausuma eli luvan selventäminen oli seuraavanlainen melumallinnuksen osalta:

"Lupamääräyksessä ei yksilöidä melumallinnuksen teknistä toteutustapaa, mutta graafisella melumallinnusohjelmalla tehty melumallinnus on luotettavampi kuin muulla tavoin toteutettu. Mallinnus toteutetaan lähtökohtaisesti toiminnan lähtötiedoilla ja siinä pystytään, myös huomioimaan tehtyjen meluntorjuntatoimien vaikutus ja poistamaan melunmittaukseen liittyvät epävarmuustekijät. Mallinnusohjelmalla pystytään laskennallisesti havainnollistamaan toiminnan aiheuttaman melun leviäminen ympäristöön ja huomioimaan maasto-olosuhteet. Kevyemmin toteutettu mallinnus pohjautuu tehtyihin melumittauksiin, ja antaa siten arvion vain niiden perusteella sisältäen mittausepävarmuudet. Valmistelijan näkemyksen mukaan, suositeltavin tapa toteuttaa melumallinnus on tehdä se asianmukaisesti mallinnusohjelmalla, jolloin se on käyttökelpoisempi myös ristiriitaisuuksia arvioitaessa. Toteutukselle voidaan antaa taloudellisiin näkökohtien perusteella lisäaikaa. Toiminnan käyttöasteen vähäisyys puoltaa toki kevyempää versiota. Mikäli hakija toteuttaa melumallinnuksen keveämpänä tulee samassa yhteydessä tehdä suunnitelma meluseurannasta lupaviranomaiselle."

Kirjallinen lausuma oli seuraavanlainen hulevesijärjestelmän osalta:

"Ympäristölautakunta katsoo rata-alueen hulevesien käsittelyn ja ulkopuolisten valumavesien ohjauksen tärkeäksi. Rata-alueen ulkopuolisten vesien johtaminen voidaan tehdä esitetyllä tavalla tai muutoin, kunhan lopputulos on sama eli ehkäistään rata-alueen huuhteluvaikutus. Hulevesisuunnitelmassa esitetty sorapesä voidaan toteuttaa siten, että sorapesän pohja lisäksi tiivistetään tiiviillä savikerroksella tai muovilla. Täten pystytään rajaamaan haitta-aineiden leviämistä maaperään. Sorapesä tulee rakentaa siten, että se on riittävän kokoinen rata-alueiden valumavesien suodattamiseen ja kallistuksin tulee huolehtia vesien suodattumisesta. Varsinainen veden puhdistuminen tapahtuu sorapatjaan muodostuvassa suodatuskerroksessa. Suodatetut vedet tulee johtaa betoniseen keräily-/näytteenottokaivoon ja edelleen maastoon. Purkukohdan jälkeen käsittelyä voi vielä tehostaa istuttamalla esim. pajukkoa kohdan alapuolelle. Hulevesisuunnitelmassa esitetyt toimet tulee toteuttaa kuivana ajankohtana mahdollisimman vähäisillä kaivuilla. Rata-alueen maiden käsittely tulee toteuttaa siten, ettei niistä aiheudu haittaa, tarvittaessa lupamääräyksen 9 mukainen ilmoitus."

Kehotus 5.2.2025 § 5

Elinympäristölautakunnan lupajaosto antoi toiminnanharjoittajalle kehotuksen kokouksessaan 5.2.2025 § 5.

Kehotuksen kohta 1 kuului seuraavasti:

Hämeenkyrön Koillinen Metsästysyhdistys ry:n tulee toimittaa Hämeenkyrön ympäristönsuojeluviranomaiselle 14.3.2025 mennessä meluseurantasuunnitelma, joka sisältää tiedot melulähteistä ja ympäristöolosuhteista, mittauspisteistä, -menetelmästä ja -aikatauluista sekä tulosten raportoinnista ja toimenpiteistä melurajojen ylittyessä, tai vaihtoehtoisesti teettää melumallinnus. Meluseurantasuunnitelmassa tai melumallinnuksessa tulee ottaa huomioon myös haulikkoradat.

Kehotuksen kohta 4 kuului seuraavasti:

Yhdistyksen tulee saattaa rata-alueen hulevesijärjestelmä ympäristölautakunnassa vuonna 2019 (24.6.2019, 35 §) hyväksytyn Markku Rothin suunnitelman (Markku Roth 31.5.2018) mukaiseksi 29.8.2025 mennessä.

Asianosaisen kuuleminen kehotuksessa 5.2.2025

Toiminnanharjoittajalle varataan ympäristönsuojelulain 185 §:n ja hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Erityisesti pyydetään antamaan selitys siitä, mistä luparikkomukset ovat aiheutuneet ja mihin toimenpiteisiin on ryhdytty luvanvastaisen tilanteen korjaamiseksi. Selitys tulee toimittaa valvontaviranomaiselle 28.2.2025 mennessä. Selityksen antamatta jättäminen ei estä asian käsittelyä.

Toiminnanharjoittajan vastine 15.4.2025

Toiminnanharjoittaja antoi 15.4.2025 vastineensa 5.2.2025 päivätyyn kehotukseen ja toiminnanharjoittajan kuulemiseen ympäristöluvan ehtojen noudattamatta

jättämisestä kiinteiställä 108-416-0012-0016. Vastine on kokonaisuudessaan pykälän liitteissä.

Toiminnanharjoittajan vastauksia koskien meluseurantasuunnitelmaa, melumallinnusta ja kehotuksen kohtaa 1:

"Melumallinnus on toteutettu ympäristölautakunnan 18.6.2019 hyväksymällä tavalla ja toimitettu asianmukaisesti kunnan ympäristöviranomaiselle elokuussa 2019. Mallinnuksesta ilmenee selkeästi melun lähteet, mittauspaiikat ja mittaustulokset, eikä kunnan ympäristöviranomaisella ole millään tavoin tuonut edes kohtuullisen ajan kuluessa (3 vuotta), että melumallinnus, mittaustulokset olisivat puutteelliset tai ne olisivat muulla tavoin riittämättömät."

"Kunnan viranhaltija ei ole kertaakaan tarkastusten 10.9.2024 ja 30.9.2024 jälkeen palannut toimitettuihin suunnitelmiin, eikä myöskään ole tuonut esille mahdollisia puutteita viiteen kuukauteen suunnitelmien toimittamisesta"

"Aktuaalisiin mittauksiin perustuva ympäristölautakunnan päätöksen 18.6.2019 mukaisesti melumallinnus on toimitettu kunnan viranhaltijoille elokuussa 2019, eikä ympäristötarkastaja ole saattanut toiminnanharjoittajan tietoon mallinnukseen liittyen puutteita tai epäkohtia."

"Tällaiselle ei ole ollut tarvetta, koska ampumaradan olosuhteissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuonna 2019 tehtyjen melumittausten ja -mallinnuksen jälkeen."

"Toiminnanharjoittaja pyytää Hämeenkyrön kuntaan täsmentämään miltä osin suunnitelma olisi puutteellinen. Kunnan ympäristötarkastaja ei ole 14.9.2024, eikä 22.1.2025 toimitettujen täydennysten jälkeen millään muotoa ollut yhteydessä toiminnanharjoittajaan, eikä mitenkään ole tuonut ilmi miltä tavoin suunnitelma tai täydennykset olisivat puutteellisia. Hämeenkyrön Koillinen Metsästysyhdistys on toimittanut Hämeenkyrön kunnan ympäristölupaviranomaiselle asianmukaisesti ympäristölautakunnan 18.6.2019 hyväksymällä tavalla toimitettujen melumittausten tulokset ja niiden perusteella laaditun melumallinnuksen 1.8.2019 (A-Insinöörit, tekniikan tohtori Rauno Pääkkönen) ja samaisten mittausten perusteella laaditun haulikkoratoja koskevan melumallinnuksen. Kyseiset selvitykset ovat Hämeenkyrön ympäristötarkastajan ja lupajaoston tiedossa. Kyseisestä 1.8.2019 melumallinnuksesta ilmenee seikkaperäisesti tiedot melulähteistä, ympäristöolosuhteista mittauspisteistä ja menetelmistä. Selvityspyynnössä ei ole esitetty mitään perusteita kehotuksen antamiselle. Toiminnanharjoittaja katsoo, että kehotuksessa esitetuille toimenpiteille ei melurajojen suhteen ole tarvetta, koska ampumaradan toiminta tai olosuhteet eivät ole muuttuneet, ja ampumaradan melu on jäänyt kaikissa mittauspisteissä alle Valtioneuvoston 16.7.1997 asettaman ampumaratojen melua määrittävän ohjearvoi Lai, max 65dB. Meluvaikutusten ehkäisemiseksi toiminnanharjoittaja on jo *lisäksi* rajoittanut omaehtoisesti käyttöaikoja huomioiden lähialueen asutusta. Huomioitavaa on, että VN 17.7.1997 phjearvojen alittuessa rata voisi olla käytössä Ympäristöministeriön oppaan (2023) mukaisesti kaikkina viikonpäivinä klo 07-22. " *Suunnitelmaa on selvityspyynnön jälkeen täydennetty 22.1.2025, mutta suunnitelma on edelleen ollut puutteellinen.*" Kunnan ympäristötarkastaja ei ole 14.9.2024, eikä 22.1.2025 toimitettujen täydennysten jälkeen millään muotoa ollut yhteydessä toiminnanharjoittajaan, eikä mitenkään ole tuonut ilmi millä tavoin suunnitelma tai

täydennykset olisivat puutteellisia. Viranomaisen velvollisuus on toiminnanharjoittajan neuvominen. Toiminnanharjoittaja pyytääkin yksilöimään millä tavalla suunnitelma on puutteellinen."

Toiminnanharjoittajan vastauksia koskien hulevesijärjestelmää, viivytyksallista ja kehotuksen kohtaa 4:

"Sade ja sulamisvesien vaikutusta vallialueella ei ole ollut havaittavissa, ja rinteessä oleva vallialue on aina pysynyt kuivana. Lisäksi on varmistettu, että mahdolliset taustavalleja rasittavat vedet ohjataan suunniteltuun viivytyksaltaaseen."

"Alueella on toteutettu hulevesien hallintaan liittyvät toimet edellä kuvatulla tavalla. Viivytyksallas on kapasiteetiltaan vähintäänkin riittävä huomioiden rataa kohdistuvan. 4,6 ha valuma alue. Sorapatjan pohja ja hulevesialtaan valli on tiivistä savea, eikä vuoda. Altaan vesi suodattuu sorapatjan läpi keräily- ja näytteenottokaivoon asianmukaisesti. Betonikaivon sijaan on päädytty BAT- teknisesti huomattavasti parempaan ratkaisuun PE-muoviseen kaivoon, joka kestää paremmin säiden vaihtelua, siinä ei ole vuotavia saumoja ja on helpompi pitää puhtaana seinämiin mahdollisesti keräytyvästä kasvustosta. Allas ei kertaakaan ole ollut vielä niin täynnä, että se olisi purkautunut ylivuotoputken tasolle."

"Hämeenkyrön kunnan ympäristötarkastaja on hyväksynyt jokaisen suunnitelman ja työvaiheen sekä käynyt paikan päällä tekemässä useita välitarkastuksia. Ympäristöviranomainen on todennut 13.9.2024 tarkastuskertomuksessaan, että hän on käynyt tarkastamassa rata-alueen ja käynyt läpi kaikki lupamääräykset, eikä näe tarvetta lisätoimenpiteille. Lisäksi ympäristötarkastaja ja lupajaosto on käynyt radalla tarkastuksella 30.9.2024, eikä kyseisen tarkastuksen kertomuksessa ole esitetty, että toimenpiteitä ei olisi suoritettu sovitulla tavalla. Voimassa olevassa ympäristöluvassa on määritelty ainoastaan lupamääräys 13, jonka mukaisesti vallialue tulee pitää kuivana ja se pysyy kuivana."

"Hulevesialtaassa on asianmukainen sorapesä, joka suodattaa veden keräily- ja näytteenottokaivoon, josta suodattunut vesi purkautuu asianmukaisesti maastoon. On varsin perusteltua käyttää teknisesti parempilaatuista muovikaivoa kuin roudalle ja kasvustolle herkkää betonikaivoa. (BAT = Best Available Tech) Kyseinen muutos ei ole ympäristönsuojelun tasoa heikentävä."

"Ympäristötarkastaja on tarkastanut toteutuksen eri vaiheet ja todennut 13.9.2024, että ei näe tarvetta lisätoimenpiteille. 18.10.2024 ja 20.11.2024 selvityspyynnöissä on pyydetty selvitystä asioista, jotka ovat jo aiemmin olleet ympäristötarkastajan tiedossa. Toiminnanharjoittajalta ei ole näissä selvityspyynnöissä pyydetty korvaavia suunnitelmia, eikä niille ole aktualista tarvetta, kun on toimittu sovittujen suunnitelmien mukaisesti."

"Keräily- ja näytteenottokaivossa on asianmukainen ja suunnitellusti toimiva ylivuotoputki. Allas ei ole kertaakaan täyttynyt ylivuotokorkeuteen."

"Missään ei ole määritelty, että altaan pitää kuivahtaa. Toiminnanharjoittaja muistuttaa, että altaan tarkoitus on kerätä alueelta vedet yhteen pisteeseen ja hitaasti päästää ne purkupisteestä maastoon. Altaassa veden virtaus hidastuu, jolloin haitta-aineet painuvat altaan pohjaan ja siten entistä puhtaampi vesi poistuu altaasta. Kommentit altaan toiminnasta eivät ole relevantteja, koska alle vuoden toiminnassa

olleen altaan toimintaa tarkkaillaan ja tarvittaessa tehdään korjaavia toimenpiteitä. Toistaiseksi ei ole havaittu tarvetta lisätoimenpiteille”

”Ympäristötarkastajan valvonnassa ja hyväksymänä rata-alueen hulevesijärjestelmä on Markku Rothin suunnitelman mukainen kaikilta osin. Ympäristötarkastaja on tarkastanut ampumaradan 10.9.2024 ja todennut, että lisätoimenpiteille ei ole tarvetta. Toiminnanharjoittajan tietoon ei ole myöskään tuotu epäkohtia lupajaoston tarkastuksen yhteydessä 30.9.2024, eikä kumpaankaan tarkastukseen liittyvästä tarkastuskertomuksessa ole havaittavissa puutteita tai epäkohtia. Toiminnanharjoittaja pyytää lupaviranomaista ilmoittamaan, millä tavoin se katsoo hulevesijärjestelmän olevan puutteellisen.”

Toimitetut asiakirjat ja tarkastus

Kehotuksen kohtaa 1 tarkasteltiin toimitettujen asiakirjojen osalta:

Toiminnanharjoittajalta pyydettiin meluseurantasuunnitelma tarkastuskertomuksessa 13.9.2024 sekä selvityspyynnössä 13.1.2025. Selvityspyynnön saatteessa oli todettu, että pyydetään vielä tarkennuksia meluseurannasta. Toiminnanharjoittaja toimitti ympäristötarkastajalle meluseurantasuunnitelmat 17.9.2024 ja 22.1.2025. Seurantasuunnitelmassa 17.9.2024 on kirjoitettu seuraavasti: ”Ampumaradan meluvaikutusta tullaan tarkkailemaan laukausmäärien perusteella. Toiminnanharjoittaja pitää valvonnalla ja ohjeistuksella huolen, että ampuma-aikoja noudatetaan. Tarkempi seuranta on tarpeen ja perusteltua silloin, jos olennaisia muutoksia tapahtuu. Toiminnanharjoittava jää odottamaan ampumaratamelun ohjearvon muutosta - - ”.

Meluseurantasuunnitelmassa 22.1.2025 on todettu seuraavaa:

”Toiminnanharjoittaja on teettänyt melumallinnuksen ympäristöluvan 16.3.2016 lupamääräyksen 7 mukaisesti ja ympäristölautakunnan 18.6.2019 päätöksessään hyväksymällä tavalla. Mainitun A-Insinöörit Oy:n tekemän mittauksen ja mallinnuksen on toteuttanut ja valvonut tekniikan tohtori Rauno Pääkkönen 29.7.2019. Selvitys on toimitettu Hämeenkyrön kunnan ympäristötarkastajalle, eikä ympäristötarkastaja ole löytänyt selvitykseen tai sen toteutustapaan liittyen huomautettavaa. 15.8.2022 palaverissa Hämeenkyrön kunnantalolla on ympäristötarkastajalta pyydetty tarkennusta siihen mitä tarkoitetaan meluseurantasuunnitelmalla. Ympäristötarkastaja on tällöin todennut suunnitelman tarkoittavan melumittausta. Toiminnanharjoittaja odottaa kunnes uusi ampumaratamelun ohjearvon muutos on tullut voimaan, ja samassa yhteydessä tullaan todennäköisesti antamaan suositus myös ensisijaisesta menetelmästä meluselvityksiin. Lisäksi ampumarata ei ole käytössä koko ajan vaan meluvaikutusta rajoitetaan jo huomattavasti toiminta-aikoja rajoittavilla aikatauluilla, jotka on määritelty ympäristöluvassa. Toiminnanharjoittaja pitää valvonnalla ja ohjeistuksella huolen, että ampuma-aikoja noudatetaan. Rata ei ole metsästyskaudella aktiivikäytössä, vaan ammuntakäyttö on erittäin vähäistä ja satunnaista. Koska radalla ei kuluvallekaan talvikaudella ammuta haulikolla lainkaan, siten on myös melukuormitus huomattavan alhaisella tasolla; Tälläkään perusteella tarve meluselvitykselle ei ole kiireellinen. Meluselvitys vaatii myös taloudellisia resursseja, eikä useita selvityksiä ole perusteltua tehdä varsinkaan uuden meluasetusten voimaantulon huomioiden. Ympäristölautakunta on päättänyt 18.6.2019 hyväksyttävän tavan jo toteutetulle mallinnukselle. Ympäristöluvassa 16.3.2016

on jo huomioitu ampumaradan vaikutukset ja melunseuranta ampumaradan käyttöä rajoittavilla aukioloajoilla. Yleisesti ampumaradoilla uusia meluselvityksiä on tarpeen tehdä, jos toiminnassa tapahtuu olennaisia muutoksia, kuten uudet lajiradat tai ampumasuunnan kääntäminen. Toiminnanharjoittaja noudattaa myös melun suhteen lain ja asetusten sekä ympäristöluvan, -ministeriön ja valtioneuvoston ohjeita ja määräyksiä. Alueen asukkaiden kokemus "häiriöstä" on aina subjektiivinen ja viittaa siihen, että jokaisen ihmisen havainto, ajattelu ja tunne ovat ainutlaatuisia ja että ne muovautuvat yksilön omien kokemusten, tunteiden ja uskomusten mukaan. Huomautettakoon että ampumaradan vaikutuspiirissä asuvat noin 120 asukasta eivät koe ampumaradan toimintaa häiritsevänä vaan ovat vuonna 2023 allekirjoittaneet kannanoton ampumaradan toiminnan jatkumisen puolesta. Häiriötä arvioitaessa tulee ottaa huomioon radan laukausmäärä, toiminta-ajat ja ampumaradan toiminnan luonne. Laukausmäärä on vähäinen ja toiminta ympäri vuoden on vähäistä. Lisäksi toiminta-aikoja on rajoitettu, vaikka ohjearvot alittuvat. Ympäristöministeriön (2023) oppaan mukaisesti melun ohjearvojen täyttyminen antaa lähtökohtaisesti oikeuden harjoittaa ammuntaa klo 7–22 välisenä aikana. Täten toiminnassa on otettu jo riittäväällä tavalla huomioon lähiasutus. Riippumattoman, ulkopuolisen akkreditoidun toimijan (A-insinöörit) suorittamien meluselvityksen (29.7.2019) tulosten perusteella on voitu todeta, että amunnasta aiheutuvien äänten äänenpaine lähimmillä kiinteistöillä mitattuna ja mallinnettuna jää alle valtioneuvoston asettamien toistaiseksi voimassa olevien ohjearvojen. Muita ampumaradan ääniin liittyviä selvityksiä tai ohjearvon ylitykseen viittaavia mittaustuloksia ei toiminnanharjoittajalle ole osoitettu tai toimitettu."

Ympäristötarkastaja teki ampumaradalle tarkastuksen 27.11.2025, jossa tarkasteltiin hulevesiallasta ja siihen tehtyjä toimenpiteitä eli kehotuksen kohtaa 4. Tarkastuskertomus on pykälän liitteenä. Ympäristötarkastaja teki seuraavat havainnot tarkastuksella:

1. Allas oli tarkastuksen aikana jäässä.
2. Altaassa oli näytteenottokaivo, jonka kansi oli lukittu.
3. Näytteenottokaivosta lähtee ylivuotoputki. Ylivuotoputkesta ei tullut mitään eikä ympäristössä ollut havaittavissa merkkejä altaan ylivuodosta.
4. Tarkastuksella tehtiin mittaukset Hämeenkyrön kunnan mittamiesten toimesta. Altaan pinta-ala ja tarkka sijainti mitattiin ja mittauksista on laaditut erilliset asiakirjat, jotka liitetään tarkastuskertomuksen liitteeksi.

Toiminnanharjoittaja toi tarkastuksella esiin seuraavat asiat:

1. Hulevesialtaassa on sorapesä, joka koostuu 32 mm sepelistä. Sepeliä on 20 m³. Sorapesä koostuu vain sepelistä.
2. Sorapesä on rakennettu PE-muovista valmistetun näytteenottokaivon ympärille. Kaivosta on mahdollista ottaa vesinäytteet. Kaivo on noin 1,5 m vedenpinnan alapuolella.

3. Altaan alla oleva maaperä on vettä pidättävää savea koko altaan pinta-alalta. Altaan koossa on huomioitu 4,6 ha valuma-alue ja allas varmistaa, että kaikki vesi mahtuu alueelle eikä sitä pääse karkaamaan rata-alueen ulkopuolelle.
4. Ylivuotoputkesta ei ole koskaan mennyt vettä ympäristöön.

Hallintosäännön 113 §:n mukaan elinympäristölautakunnan lupajaosto päättää ratkaisultaansa kuuluvat liitteessä mainitut erityislainsäädännön asiat ja luvat.

Liitteet

Kehotus 5.2.2025

Neuvontakirje 23.6.2025

Tarkastuskertomus ja sen liitteenä olevat mittaustulokset 28.11.2025

Luvan selvennys 18.6.2019

Toiminnanharjoittajan vastine 15.4.2025

Tarkastuskertomus 13.9.2024

Selvityspyyntö 13.1.2025

Oheismateriaalit

Toiminnanharjoittajan toimittamat meluseurantasuunnitelmat 17.9.2024 ja 22.1.2025

Melumittaukset ja melumallinnus 29.7.2019

Toiminnanharjoittajan lausuntopyyntö 7.12.2018

Oheismateriaalit sisältävät henkilötietoja, jonka vuoksi niitä ei julkaista kunnan verkkosivuilla.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Kotiporo, ympäristötarkastaja

Kehotus 1

Elinympäristölautakunnan lupajaosto antaa Hämeenkyrön Koillinen Metsästisyhdistys ry:lle tarkennetun kehotuksen ja kehottaa ryhtymään välittömästi seuraavaan toimenpiteeseen:

Hämeenkyrön Koillinen Metsästisyhdistys ry:n tulee toimittaa Hämeenkyrön ympäristönsuojeluviranomaiselle 29.4.2026 mennessä meluseurantasuunnitelma kivääri- ja haulikkoratojen osalta, joka sisältää vähintään seuraavat tiedot:

- Seurannan tavoite

- Mittauspisteet ja -alueet
- Mittaustavat ja -laitteet
- Mittausaikataulu
- Melutasojen arviointi
- Raportointi ja tulosten edellyttämät jatkotoimenpiteet

Kehotus 2

Elinympäristölautakunnan lupajaosto antaa Hämeenkyrön Koillinen Metsästysyhdistys ry:lle tarkennetun kehotuksen ja kehottaa ryhtymään välittömästi seuraavaan toimenpiteeseen:

Yhdistyksen tulee saattaa rata-alueen hulevesijärjestelmä ympäristölautakunnassa vuonna 2019 (24.6.2019, 35 §) hyväksytyn Markku Rothin suunnitelman (Markku Roth 31.5.2018) mukaiseksi 30.6.2026 mennessä. Hulevesijärjestelmään tulee tehdä ainakin seuraavat muutokset:

- Purkuputki tulee sijoittaa niin, että ylivuotopurku maastoon toteutuu.
- Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia, että purkautuvaan maastoon syntyy tai sinne istutetaan epäpuhtauksia sitovaa kasvillisuutta, kuten esimerkiksi pajua.

Mikäli nyt annettua kehotusta ei noudateta, Hämeenkyrön ympäristönsuojeluviranomainen harkitsee velvoittavansa Hämeenkyrön Koillinen Metsästysyhdistys ry:n ympäristönsuojelulain 175 §:n nojalla saattamaan toimintansa ympäristöluvan määräysten mukaiseksi. Määräyksen noudattamisen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakkolain (1113/2000) mukainen sakon uhka.

Asianosaisen kuuleminen

Toiminnanharjoittajalle varataan ympäristönsuojelulain 185 §:n ja hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Erityisesti pyydetään antamaan selitys siitä, mistä luparikkomukset ovat aiheutuneet ja mihin toimenpiteisiin on ryhdytty luvanvastaisen tilanteen korjaamiseksi. Selitys tulee toimittaa valvontaviranomaiselle 28.2.2026 mennessä. Selityksen antamatta jättäminen ei estä asian käsittelyä.

Päätöksen perustelut

Kehotus 1

Lupamääräystä 7 perusteltiin ympäristöluvassa: Melumallinnuksella ja mittausten suorittamisella selvitetään toiminnan aiheuttama haitta meluntorjuntatoimien jälkeen. Melumallinnuksessa saadaan tarkistettua melutaso ja huomioitua melumittausten epävarmuustekijät.

Toiminnanharjoittajan toimitti lausuntopyynnön 7.12.2018 ja siihen annettiin lausuma 18.6.2019 § 35. Kirjallisessa lausumassa todetaan yksiselitteisesti, että mikäli hakija toteuttaa melumallinnuksen keveämpänä tulee samassa yhteydessä tehdä suunnitelma meluseurannasta lupaviranomaiselle.

Toiminnanharjoittaja toimitti melumittaukset ja niihin perustuvan kevyemmän melumallinnuksen ympäristönsuojeluun 29.7.2019. Tuloksista oli havaittavissa, että yhden mittauspisteen osalta melun ohjearvo ylittyi eli mittauspisteellä MP 1 melu oli 66 dB, kun ohjearvo on 65 dB. Keveämpi melumallinnus on siis tehty ja toimitettu lupaviranomaiselle, mutta meluseurantasuunnitelmaa ei ole toimitettu ja toiminnanharjoittajan 17.9.2024 ja 22.1.2025 toimittamat selvitykset eivät ole olleet riittävät. 5.2.2025 annetun kehotuksen jälkeen toiminnanharjoittaja ei ole toimittanut meluseurantasuunnitelmaa.

5.2.2025 annetun kehotuksen mukaan toiminnanharjoittajan olisi tullut toimittaa meluseurantasuunnitelma. Meluseurantasuunnitelmassa tulisi esittää muun muassa seurannan aikarajoja, mittauspisteitä ja menetelmiä ja raportointia. 17.12.2025 annetun kehotuksen kohdat yksilöiden, tietojen tulisi olla muun muassa seuraavia:

- seurannan tavoite: miksi melua seurataan – haittojen arvioinnin vuoksi, jotta voidaan varmistua, ettei toiminta aiheuta haittaa naapurustolle eikä melutasot ylitä valtioneuvoston asetusta
- Mittauspisteet ja -alueet: missä melua mitataan – esimerkiksi mittauspisteet asuinrakennuksilla.
- Mittaustavat ja -laitteet: käytettävät mittausmenetelmät – esimerkiksi pistemittaus, millainen laitteisto.
- Mittausaikataulu: milloin mittaukset tehdään – esimerkiksi eri vuodenajat ja vuorokaudenajat, ennen ja jälkeen tietyn toimenpiteen.
- Melutasojen arviointi: miten mitattuja arvoja verrataan raja-arvoihin tai ohjearvoihin, esimerkiksi Valtioneuvoston asetuksiin.
- Raportointi ja toimenpiteet: kuinka tulokset raportoidaan ja mitä toimenpiteitä tehdään, jos raja-arvot ylittyvät.

Toimitettujen meluseurantasuunnitelmien on katsottu olevan puutteellisia, minkä vuoksi toiminnanharjoittajaa kehoitettiin 5.2.2025 toimittamaan meluseurantasuunnitelma. Tätä suunnitelmaa ei toimitettu määräpäivään mennessä eikä sen jälkeenkään. Toiminnanharjoittajalle toimitettiin neuvontakirje 23.6.2025, jossa on selvennetty millä tavoin suunnitelma on puutteellinen ja miksi meluseurantasuunnitelmaa edellytetään. Neuvontakirjeen jälkeen toiminnanharjoittajalle on edelleen annettu mahdollisuus täydentää meluseurantasuunnitelmaa toteamalla, ”toiminnanharjoittajaa ohjeistetaankin toimittamaan suunnitelma, jossa on tuotu esiin edellä mainitut kohdat”. Toiminnanharjoittaja ei täydentänyt meluseurantasuunnitelmaansa.

Toiminnanharjoittajalla on YSL 6 §:n mukaisesti velvollisuus olla selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (*selvilläölovelvollisuus*). Meluseurantasuunnitelma on oleellinen osa toiminnanharjoittajan selvilläölovelvollisuutta, koska sen perusteella toiminnanharjoittajalla on selkeät

toimintaohjeet sen varalle, mikäli toiminnan ympäristössä tapahtuu muutoksia – kuten nyt ampumaradan lähistöltä on kaadettu iso määrä puita juuri naapureiden suuntaan – tai miten toimia, mikäli toiminnasta tulee valituksia.

Hallintolain (434/2003) 22 §:n mukaan, jos viranomaiselle toimitettu asiakirja on puutteellinen, viranomaisen on kehotettava lähettäjää määrääjässä täydentämään asiakirjaa, jollei se ole tarpeetonta asian ratkaisemiseksi. Asiakirjan lähettäjälle on ilmoitettava, miten asiakirjaa on täydennettävä. Toiminnanharjoittajalle toimitettiin pyyntö toimittaa meluseurantasuunnitelma 13.9.2024 tarkastuskertomuksessa ja 13.1.2025 annetussa selvityspyynnössä. Koska toiminnanharjoittaja ei selvityspyynnöistä huolimatta toimittanut riittävää meluseurantasuunnitelmaa on ympäristönsuojeluviranomainen kehottanut 5.2.2025 toiminnanharjoittajaa toimittamaan meluseurantasuunnitelman ja 5.2.2025 kehotuksessa on yksilöity mitä tietoja suunnitelmassa tulee toimittaa.

Toiminnanharjoittajan vuonna 2019 toimittamat melumittaukset ja melumallinukset ovat asianmukaisesti tehtyjä ja ne täyttävät ympäristöluvan ehdot. Kuitenkin ehtona kevyemmälle melumallinnukselle, joka ympäristönsuojeluviranomaiselle on toimitettu, on ollut toimittaa meluseurantasuunnitelma, jota toiminnanharjoittaja ei ole toimittanut ympäristönsuojeluviranomaisilla hyväksyttäväksi. Tältä osin elinympäristölautakunnan lupajaosto katsoo, ettei 5.2.2025 annetun kehotuksen kohtaa 1 olla noudatettu. Toiminnanharjoittajalle annetaan tarkennettu kehotus, jossa edelleen yksilöidään tarkemmin, mitä tietoja meluseurantasuunnitelmaan tulee sisällyttää. Mikäli tätä kehotusta ei noudateta, voidaan asiaa jatkaa hallintopakkoprosessilla.

Kehotus 2

Elinympäristölautakunnan lupajaosto katsoo, että kirjallisen lausuman, joka koski hulevesijärjestelmää, tärkein osa on se, että lopputuloksena tullaan ehkäisemään rata-alueen huuhteluvaikutus. Lisäksi elinympäristölautakunnan lupajaosto katsoo, että toiminnanharjoittajaa on edellytetty kirjallisessa lausumassa, että suodatetut vedet johdetaan näytteenottokaivon kautta maastoon. Tältä osin toiminnanharjoittaja ei ole noudattanut Markku Rothin suunnitelmaa eikä kirjallista lausumaa 18.6.2019.

Ympäristötarkastaja kävi tarkastuksella ampumaradalla 27.11.2025.

Tarkastuskertomuksesta ja tarkastuksella tehdyistä mittauksista voidaan todeta, että tällä hetkellä ampumaradan viivästysallas on 918 m² ja se kattaa ison osan rata-alueesta. Kun tehdyt mittaukset ja niiden tulokset on asetettu kartalle, karttatarkastelun perusteella viivytysallas ja siinä oleva 20 m³:n sorapesä, joka oli tehty 32 mm sepelistä, sijaitsee pitkälti siinä kohdassa mihin se Markku Rothin suunnitelman mukaisesti oli tarkoitus sijoittaa. Lisäksi viivytysaltaassa on lukittu näytteenottokaivo, josta vesinäytteet on otettu. Viivytysaltaasta ei ollut tarkastuksen aikana valumaa ympäristöön ja toiminnanharjoittajan mukaan ylivuotoputkesta ei ole koskaan mennyt vettä maastoon.

Elinympäristölautakunnan lupajaosto katsoo, että tällä hetkellä ympäristölautakunnan lausunnon mukaista rata-alueen huuhteluvaikutusta ei olla estetty riittävällä tavalla, koska vesi kertyy rata-alueelle ja huuhtoo jatkuvasti rata-aluetta. Toiminnanharjoittajan tulee siirtää purkuputkea niin, että vesi pääsee purkautumaan ympäristölautakunnan lausunnon mukaisesti maastoon. Toisin sanoen purkuputki on

tällä hetkellä liian korkealla. Purkukohdan jälkeen tulisi käsittelyä tehostaa esim. pajukolla, kuten ympäristölautakunnan vuoden 2019 lausumassa on todettu.

Yhteenvetona Markku Rothin suunnitelmaa voidaan katsoa toteutettaneen siltä osin, kuin siinä säädetään sorapesän sijainnista, tilavuudesta ja sepelistä sekä näytteenottokaivosta. Näytteenottokaivoa ei olla rakennettu betonista, mutta toiminnanharjoittaja on esittänyt riittävän selvityksen, miksi kaivo on rakennettu PE-muovista ja elinympäristölautakunnan lupajaosto katsoo sen hyväksyttäväksi. Viivytyksallasta täytyy kuitenkin tehostaa sen verran, että vesi pääsee näytteenottokaivosta purkautumaan maastoon, jotta vältetään rata-alueen huuhteluvaikutus.

Kuten toiminnanharjoittajakin toteaa kehotukseen antamassaan vastauksessa 15.4.2025, altaan tarkoitus on kerätä altaan vedet yhteen pisteeseen, puhdistaa ne sorapesässä ja päästää ne sen jälkeen purkupisteestä maastoon. Tällä hetkellä tarkastuskäynnin perusteella altaasta ei ole purkua maastoon, vaan vesi varastoituu altaaseen ja rata-alueellekin ja täten aiheuttaa rata-alueen huuhtoutumista. Kun purku altaasta näytteenottokaivon kautta hoidetaan asianmukaisesti, vähenee veden viive rata-alueella ja täten huuhteluvaikutusta saadaan vähennettyä.

Toiminnanharjoittajalle on tarpeen antaa tarkennettu kehoitus ja mikäli tätä kehoitusta ei noudateta, voidaan asiaa jatkaa hallintopakoprosessilla.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki 6 §, 175 §, 179 §, 185 §

Hallintolaki 22 §, 34 §

Asian käsittely

Keskustelun kuluessa Pauliina Mansikkamäki teki muutosesityksen, että poistetaan kehoitus 1, sillä kaikki pyydetyt tiedot on jo toimitettu Hämeenkyrön kuntaan ja poistetaan kehoitus 2, sillä Ympäristötarkastaja Kanto on tarkastuskäynnillään 10.9.2024 käynyt ympäristölupamääräykset läpi, eikä nähnyt tarvetta lisätoimenpiteille. Jo ympäristöluvan mukaiseksi hyväksyttyyn hulevesijärjestelmään ei voi jälkikäteen lisätä uusia vaatimuksia.

Kukaan ei kannattanut esitystä.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi, että on tehty yksi esitys, jota kukaan ei kannattanut ja se raukesi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

Hämeenkyrön Koillinen Metsästysyhdistys ry, naapurit

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävillä 19.12.2025 ja julkaistu Hämeenkyrön kunnan yleisessä tietoverkossa (www.hameenkyro.fi) kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla 19.12.2025.

Tiedoksianto asianosaiselle

Otteen tarkastetusta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa

Kirsi Kivioja, toimistosihteeri

Muutoksenhakukielto

§95

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)